

Schriftelijke statenvragen van de Statenfractie van JA21 over kosten en opbrengsten Horizon, ingediend op 31 januari 2023, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 21 februari 2023 (3081265).

Volgens het jaarverslag bestaat het personeelsbestand van Horizon per eind 2021 uit 29,1 FTE.

Vraag 1: *Wat waren de totale personeelskosten van Horizon in 2021, inclusief inhuurkrachten, en wat zijn de geraamde personeelskosten in 2023?*

Antwoord: De totale personeelskosten van Horizon over 2021 bedroegen € 2.693.762. Voor 2023 zijn de geraamde totale personeelskosten € 3.586.000. De geraamde formatie voor 2023 is 32,6 FTE.

Vraag 2: *Wat waren de totale operationele kosten in 2021 (dus personeelskosten, vergoedingen aan derden zoals notarissen en advocaten, kantoorhuisvesting, ondersteunende systemen, verwarming/koeling, schoonmaak, koffie, etc) en wat is de raming voor 2023?*

Antwoord: In 2021 bedroegen de totale operationele activiteiten van Horizon € 3.443.264. De totale operationele kosten voor 2023 worden geraamd op € 4.206.000.

Volgens het jaarverslag (p. 26) heeft Horizon in 2021 in totaal 2,5 miljoen euro subsidie verstrekt.

Vraag 3: *Waar komt deze 2,5 miljoen euro vandaan?*

Antwoord: Horizon voert twee nadere regels subsidies (subsidieregelingen) in mandaat van Gedeputeerde Staten uit. Deze subsidieregelingen zijn de MKB Innovatiestimulering Topsectoren (hierna: MIT) Flevoland regeling en de Voucherregeling Ondernemerschap Flevoland. Voor beide regelingen samen heeft Horizon in 2021 in totaal 2,5 miljoen euro aan subsidie ontvangen. Het budget is afkomstig van de provincie en is bedoeld voor het verlenen van subsidies aan de doelgroep van beide subsidieregelingen. De provincie ontvangt van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat wel cofinanciering op de MIT-regeling (€807.500).

Vraag 4: *In wiens opdracht verstrekt Horizon deze subsidie?*

Antwoord: Horizon voert beide subsidieregelingen uit in mandaat van Gedeputeerde Staten.

Volgens het jaarverslag (p. 36) heeft Horizon per 2021 in totaal 6,2 miljoen euro uitgeleend van de 35,9 miljoen euro die Horizon beschikbaar heeft. Op p. 46 staat echter dat de totale fondswaarde 33,1 miljoen euro is.

Vraag 5: *Waaruit bestaat dit verschil?*

Antwoord: In 2021 is er vanuit de fondsen in beheer bij Horizon in totaal 6,2 miljoen euro geïnvesteerd in de vorm van achtergestelde converteerbare leningen en aandelenkapitaal. De genoemde 35,9 miljoen euro is het kapitaal waarover de gezamenlijke fondsen die bij Horizon in beheer zijn beschikken. Oftewel de waarde van alle gecommiteerde investeringen plus de vrij besteedbare middelen.

De fondswaarde is in beginsel gelijk aan het balanstotaal (banksaldo plus uitgezette investeringen minus voorzieningen). Het verschil tussen de genoemde 35,9 miljoen euro en de totale fondswaarde van 33,1 miljoen euro wordt verklaard doordat de laatste tranches aan verleende Europese subsidiemiddelen (EFRO/Kansen voor West) ultimo 2021 nog niet waren uitbetaald aan het TMI POC Fonds (hierna: POC fonds). Dit heeft te maken met de afspraken die daarover zijn gemaakt tussen de Management Autoriteit van Kansen voor West en het POC fonds.

Op pag. 45 staat een opsomming van 'kapitaal beschikbaar voor investeringen'. Ook hier staat opnieuw dat het totaal beschikbare kapitaal 35,9 miljoen euro is, waaronder 20,6 miljoen voor het Groeifonds. Op pag. 59 staat echter dat er 12,7 miljoen euro beschikbaar is voor het groeifonds.

Vraag 6: Waaruit bestaat dit verschil?

Antwoord: Een aantal zaken zijn van belang:

- Door de aandeelhouders gecommiteerd fondskapitaal:
 - €16.000.000 oorspronkelijk gecommiteerd (50:50 provincie Flevoland:MinEZK)
 - €5.400.000 gecommiteerde fondsversterkende middelen (50:50 provincie Flevoland:MinEZK)
 - Totaal gecommiteerd fondsvermogen: €21.400.000
- Reeds uitgezette middelen uit het Groeifonds Flevoland
- Beheervergoeding Horizon 2021 voor uitvoering van het fonds

De aandeelhouders storten het gecommiteerde fondsvermogen in tranches. Tot op heden hebben de aandeelhouders in totaal €13.400.000 van het totale fondsvermogen als kapitaal gestort in het Groeifonds Flevoland. De laatste storting van €8.000.000 (€4.000.000 van provincie Flevoland) staat gepland voor 2023.

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met reeds uitgezette middelen (ultimo 2021 €600.000) en de beheervergoeding die het Groeifonds in 2021 aan Horizon diende te betalen (€120.000). Deze bedragen dienen in mindering te worden gebracht op het totale fondsvermogen (€21.400.000 - €720.000 = €20.680.000) en het reeds gestorte vermogen (€13.400.000 - €720.000 = €12.680.000). Het verschil tussen €20.680.000 en €12.680.000 wordt dan verklaard door het feit dat de aandeelhouders de laatste tranche van €8.000.000 nog niet gestort hebben.

Volgens het jaarverslag (p. 50 t/m 59) is van het beheerde kapitaal van totaal 33,1 miljoen euro, 12,4 miljoen daadwerkelijk geïnvesteerd en blijft 20,7 miljoen euro beschikbaar voor investeringen. Dit is voor 4 van de 5 fondsen op deze pagina's uitgesplitst. Echter voor het Technofonds wordt aangegeven dat de fondswaarde 8,2 miljoen is, daarvan daadwerkelijk 5,2 miljoen is geïnvesteerd, en dat nog 5,8 miljoen beschikbaar is om te investeren.

Vraag 7: Hoe verklaart u dat?

Antwoord: Over alle fondsen wordt in het jaarverslag op dezelfde wijze gerapporteerd. De presentatie van de resultaten van het Technofonds vormt hierop geen uitzondering.

Voor een beter begrip zijn een aantal zaken van belang:

- De fondswaarde is gelijk aan het balanstotaal op 31 december 2021. Het balanstotaal is in beginsel gelijk aan het banksaldo plus uitgezette investeringen minus voorzieningen;
- Het balanstotaal bedraagt ultimo 2021 €8,2 miljoen;
- Het totaal geïnvesteerd vermogen in portefeuille bedraagt €5,2 miljoen. Dit is het bedrag dat het Technofonds Flevoland heeft uitgeleend, dan wel heeft betaald voor de aandelen;
- Het fonds heeft ultimo 2021 een totaalbedrag van €3,5 miljoen aan voorzieningen moeten treffen. Vanuit de verslaggevingsregels is het fonds verplicht om jaarlijks te beoordelen wat de verwachte waarde is van hun bezit. Is dit lager dan wat men betaald heeft dan dient er een voorziening te worden getroffen. Dit zijn verwachte, maar ongerealiseerde verliezen. Deze verliezen kunnen ook weer goed gemaakt worden. Hierbij willen we opmerken dat alleen ongerealiseerde verliezen als voorzieningen worden opgenomen, dit zegt niets over de totale waarde van het fonds aangezien andere participaties dit waardeverlies kunnen compenseren.
- Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving staat de portefeuille voor €1,7 miljoen (€5,2 miljoen minus €3,5 miljoen aan voorzieningen) op de balans.
- Het fonds heeft €5,8 miljoen aan liquide middelen op de bank staan. Dit is beschikbaar om nieuwe financieringen te verstrekken.
- Het verschil tussen enerzijds de fondswaarde en anderzijds de waarde van de uitzettingen plus het banksaldo minus de voorzieningen wordt verklaard doordat er in het verleden aandelenkapitaal is verkocht, waarvan de betaling later plaatsvindt (er zijn afspraken gemaakt met een exitpartij betreffende uitgestelde betaling).

Voor het Groeifonds wordt in het jaarverslag gesteld dat de totale fondswaarde 13,4 miljoen is, en vervolgens lezen we een bedrag van 13,2 miljoen voor hetzelfde.

Vraag 8: Welk bedrag is juist?

Antwoord: Bij de oprichting van het Groeifonds hebben de aandeelhouders €8 miljoen van de gecommitteerde €16 miljoen gestort. Voor het einde van 2021 hebben de aandeelhouders nog eens €5.4 miljoen gestort aan fondsversterkende middelen. Hiermee komt het totaal op €13.4 miljoen. Na aftrek van kosten voor management- en beheer van het Groeifonds in 2021 is de fondswaarde op 31 december 2021 €13.2 miljoen.

Het totaal geïnvesteerd vermogen is volgens deze pagina's opgeteld 12,4 miljoen euro.

Vraag 9: Wat heeft deze investeringen in totaal aan rente opgebracht?

Antwoord: Aangezien de provincie alleen aandeelhouder is in het POC fonds en het Groeifonds Flevoland, ziet dit antwoord dan ook alleen toe op die twee fondsen. Vanuit de fondsen worden converteerbare (achtergestelde) leningen en/of aandelenkapitaal verstrekt. In geval aandelenkapitaal wordt verstrekt, is er uiteraard geen sprake rente-inkomsten.

Er wordt zo'n 10% van het totaal beheerde kapitaal als 'voorziening' gereserveerd.

Vraag 10: Waar zijn deze voorzieningen voor bedoeld?

Antwoord: Meerdere keren per jaar vindt een beoordeling plaats of de uitgezette investeringen hun waarde hebben behouden. In het geval van een mogelijke duurzame waardevermindering wordt er een voorziening getroffen ter grootte van het verschil tussen de verkrijgingsprijs en de marktwaarde. Dit is een wettelijke verplichting. De bedoeling is een zo getrouw mogelijk beeld van de werkelijkheid te geven. We spreken hier dan over "niet-gerealiseerde waardeverminderingen" aangezien de waarde van de investering later mogelijk weer kan herstellen.

Vraag 11: Indien deze voor oninbare leningen zijn bedoeld, hoeveel geld is in 2021 afgeschreven als oninbare leningen/vorderingen?

Antwoord: De omvang van het totaal aan voorzieningen (dus niet individuele voorzieningen) wordt per fonds vermeld in het jaarverslag. Voorzieningen betreffen niet-gerealiseerde waardeverminderingen; het betreft dus niet oninbare leningen. Afgeschreven (gerealiseerde waardevermindering) is niet hetzelfde als het treffen van een voorziening (verwachte waardevermindering).

In het jaarverslag wordt ook per fonds het begrip 'beheervergoeding' weergegeven.

Vraag 12: Wat wordt hiermee bedoeld?

Antwoord: De vennootschappen hebben zelf geen personeel in dienst. Het beheer van het fonds wordt door de vennootschappen volledig uitbesteed aan Horizon. De beheervergoeding is de vergoeding die de fondsbeheerder aan het fonds in rekening mag brengen voor het management en het beheer van het fonds. De beheervergoeding is overeenkomstig de met de aandeelhouder(s) van het fonds hieromtrent gemaakte afspraken. De hoogte van de beheervergoeding ligt vast in de Management- en beheerovereenkomst, die door de aandeelhouders is vastgesteld.

Vraag 13: Is dit een vergoeding aan Horizon? Zo ja, dan is de totale vergoeding ruim 1,1 miljoen euro. Is dat juist? En waaruit wordt deze vergoeding betaald?

Antwoord: Dit is inderdaad een vergoeding aan Horizon. De beheervergoeding wordt onttrokken aan het betreffende fonds (zie ook antwoorden hierboven). In 2021 heeft Horizon in totaal €1.126.083 aan vergoeding gekregen uit de gezamenlijke fondsen.

Bij een personeelsbestand van 29,1 FTE plus overige kosten zoals huisvesting zijn de jaarlijkse kosten minimaal 2,5 miljoen euro, maar waarschijnlijk zal dit op 3 miljoen euro per jaar uitkomen.

Vraag 14: Waar wordt de overige 2 miljoen uit bekostigd?

Antwoord: De baten van Horizon zijn op te delen in vier delen, voor 2021:

- exploitatiesubsidie van de provincie Flevoland €1.379.273,
- exploitatiesubsidie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat €225.211,
- beheervergoeding voor de fondsen €1.126.083,
- baten additionele projecten €839.434,
- Totale baten: €3.570.000.

De totale lasten van Horizon voor 2021 waren €3.443.264.

Vraag 15: *Indien deze uit het beheerde kapitaal wordt bekostigd, over hoeveel jaar is dit beheerde kapitaal volledig opgegaan aan operationele kosten?*

Antwoord: Zoals uit het antwoord op vraag 14 blijkt, wordt slechts een deel van de totale exploitatiekosten van Horizon bekostigd uit de fondsen. Bovendien, op termijn zullen de fondsen ook rendement opleveren. Hierdoor is het niet de verwachting dat het beheerde kapitaal ooit volledig opgaat aan operationele kosten. In de rendementsdoelstellingen van de fondsen is ook opgenomen dat de beheervergoedingen terugverdiend moeten worden. Gezien het risicoprofiel van het POC fonds (vroege fase financiering in TRL levels 4 t/m 8) wordt door de provincie wel nog een jaarlijkse subsidie aan Horizon verstrekt ter compensatie van de beheerkosten om uitholling van de fondsmiddelen te voorkomen.

Ter volledigheid, Horizon heeft de Jaarrekening 2021, bestaande uit de balans per 31 december 2021 en de winst- en verliesrekening 2021, inclusief goedkeurende controleverklaring van de accountant, voorgelegd aan de aandeelhouder. Deze heeft de jaarrekening vastgesteld. Het jaar 2021 is afgesloten met een positief jaarresultaat.

Omdat Horizon tijdens de Statencommissie zelf niet in staat bleek om een kort financieel overzicht van kapitaal, kosten en baten weer te geven, doen wij hieronder een schatting: Kapitaal in beheer van Horizon, maar niet geïnvesteerd: 20,7 miljoen

Daadwerkelijk geïnvesteerd kapitaal: 12,4 miljoen

Opbrengst van deze investeringen: niet bekend, geschat wordt dat er 7% rente wordt betaald, dus in totaal 0,87 miljoen

Totale operationele kosten: 3 miljoen per jaar

Afschrijving oninbare vorderingen: niet bekend, geschat wordt dat dit 10% van het totaal geïnvesteerde kapitaal is, dus in totaal 1,24 miljoen

Totaal verlies per jaar: 5,11 miljoen

Dit zou inhouden dat in zes jaar het gehele kapitaal van 33,1 miljoen aan kosten is opgegaan.

Vraag 16: *Kunt u dat bevestigen? Zo nee, kunt u dat dan weerleggen, en zo ja, hoe?*

Antwoord: Zoals bij vraag 14 geantwoord, zijn de lasten van Horizon over heel 2021 €3.443.264.

Deze lasten zien toe op de alle onderdelen van Horizon: business development, internationalisering, capital en algemene bedrijfsvoering. Dus slechts een deel daarvan ziet toe op de kosten die Horizon maakt voor het beheer van de fondsen, zoals ook blijkt uit het batenoverzicht. Horizon heeft dus naast de baten uit de fondsen ook andere inkomstenbronnen. Daarnaast is de doelstelling dat de fondsen een bepaald rendement gaan halen, ze hebben immers revolverendheidsdoelstellingen. Dat betekent dat er ook inkomsten zijn voor de fondsen. Ter illustratie, het Technofonds en MKB fonds zijn fondsen die al ruim 20 jaar bestaan en nog steeds middelen hebben. Dat is best bijzonder te noemen.

Vraag 17: *Waarom vermeldt de Raad van Toezicht niets over de wijze waarop startkapitaal, bedoeld om als lening te verstrekken aan bedrijven, gebruikt wordt om het personeel van Horizon te betalen? Functioneert deze RvT wel goed?*

Antwoord: De fondsvennootschappen hebben zelf geen personeel in dienst. Deze worden door de fondsvennootschappen ingehuurd bij Horizon en de afspraken zijn vastgelegd in de management- en beheervereenkomsten. Voor deze dienst is een beheervergoeding verschuldigd. De management- en beheervergoeding, inclusief de beheervergoeding, is door de provincie, als aandeelhouder van het POC fonds en Groeifonds Flevoland, vastgesteld. Voor de volledigheid, de provincie is geen aandeelhouder van het Technofonds, het MKB fonds en de Aanjager.

Het POC fonds en het Groeifonds Flevoland hebben overigens geen Raad van Toezicht noch een Raad van Commissarissen. Gedeputeerde Staten vervullen zelf de rol van toezichthouder voor deze fondsen.

Horizon kent geen Raad van Toezicht maar een Raad van Commissarissen (hierna: RvC). De verantwoordelijkheden van de RvC en hoe die zich verhouden tot de verantwoordelijkheden van de aandeelhouder zijn beschreven in het burgerlijk wetboek en de statuten van Horizon. Gedeputeerde Staten herkennen zich niet in de suggestie in de vraagstelling dat de toezichthoudende taak door de RvC dan wel de aandeelhouder niet zorgvuldig wordt uitgevoerd. Er wordt vanuit duidelijke afsprakenkaders gehandeld en de toezichthoudende rol wordt zeer serieus uitgevoerd, zowel bij Horizon als bij de fondsvennootschappen waar de provincie aandeelhouder van is.

Vraag 18: *Kan het college aangeven hoe zij voornemens is PS te informeren over Horizon als verbonden partij en Horizon als gesubsidieerde partij met voorwaarden voor de subsidie en de verantwoording die daarbij hoort?*

Antwoord: Het college realiseert zich dat Horizon als verbonden partij en de daarbij horende opdrachtverlening, financiering, verantwoordelijkheden, etc. complexe materie is. Het college is zeer bereid tot het organiseren van een technische sessie met Provinciale Statenleden om meer uitleg te geven over Horizon en het hele reilen en zeilen van Horizon. We realiseren ons dat ook deze vragenbeantwoording wellicht nog niet volledig bevredigende antwoorden geeft op bepaalde zaken.

M.b.t. verantwoording en hoe de verantwoordelijkheden formeel georganiseerd zijn in het kader van verbonden partijen, het volgende:

Op 28 oktober 2015 hebben Provinciale Staten de Kadernota Verbonden Partijen vastgesteld. In deze kadernota zijn de diverse rollen en de informatievoorziening rondom verbonden partijen beschreven. In de kadernota staat het volgende rondom het toezicht houden op verbonden partijen opgenomen:

- *Gedeputeerde Staten zorgt ervoor, in die gevallen dat zij toezichthouder of aandeelhouder is, dat zij een oordeel kan geven over de mate van realisatie van de beleidsinhoudelijke doelstellingen van het publiek belang.*
- *Provinciale Staten geeft invulling aan haar toezichthoudende rol aan de hand van de reguliere P&C cyclus.*
- *Het bestuur van de verbonden partij verantwoordt zich richting de aandeelhouders, toezichthouders en andere belanghebbenden. Dit vindt in ieder geval plaats via het jaarverslag inclusief jaarrekening.*
- *Gedeputeerde Staten verantwoordt zich richting Provinciale Staten over de realisatie van de beleidsinhoudelijke doelstellingen, de besteding van de middelen en de onderkende risico's (en kansen). Dit vindt plaats via het jaarverslag (van de provincie).*

Verder stelt de nota voor private partijen: *De provincie heeft hier alleen de rol van aandeelhouder en kan daardoor niet op een directe wijze invloed uitoefenen op de dagelijkse gang van zaken. Het bestuur van de vennootschap heeft zijn eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De bevoegdheden van de AvA zijn vastgelegd in het burgerlijk wetboek en zij kan formeel alleen invloed uitoefenen via het stemrecht en dus niet op een directe wijze. Eventueel kan zij de statuten laten aanpassen om sturing te geven aan de beleidsinhoudelijke doelstelling maar deze hebben niet het karakter om gedetailleerde sturingsafspraken vast te leggen.*

Specifiek m.b.t. tot Horizon, nog het volgende:

Uiteraard monitort het College van Gedeputeerde Staten jaarlijks via de AvA's of de fondsen presteren conform de doelstellingen en of Horizon haar taken op de juiste manier uitvoert. Horizon heeft op 30 november 2022 een presentatie in de Statencommissie Economie, Mobiliteit en Samenleving gegeven over haar activiteiten, inclusief de fondsen die bij Horizon in beheer zijn, waaronder het POC fonds en het Groeifonds Flevoland. In deze vergadering is tevens met de Statencommissie afgesproken dat Horizon jaarlijks beeldvormend in de Statencommissie een toelichting zal geven over:

- *Stand van zaken betreffende de fondsen die bij Horizon in beheer zijn;*

- Stand van zaken betreffende voortgang strategische doelstellingen en KPI's;
- Belangrijkste ontwikkelingen met impact op provinciale doelstellingen.

Daarnaast is toegezegd dat Provinciale Staten actief de volgende documenten krijgen toegestuurd:

- Jaarverslag en jaarrekening Horizon (Q2 jaarlijks);
- Jaarplan en begroting Horizon (Q4 jaarlijks);
- Bij aanpassing strategische doelstellingen/documenten;
- Betreffende belangrijke mijlpalen en resultaten.

Vraag 19: *Hoe verhouden die rollen zich tot de meerjarenvisie van Horizon waarin ook de doelen van de provincie zijn vertaald?*

Antwoord: Provinciale Staten stellen de brede beleidskaders vast voor economische ontwikkeling. Dit doen zij via bijv. de Omgevingsvisie en het Economisch Beleid/programma. Vanuit deze kaders ontwikkelt het College van Gedeputeerde Staten de strategische kaders voor Horizon, een belangrijke uitvoeringsorganisatie van het economisch beleid van de provincie. Deze strategische kaders liggen vast in de Meerjarenstrategie 2020 – 2024 van Horizon. Om ook de strategische doelstellingen goed te borgen, heeft het College Horizon opgedragen om een Strategisch Meerjarenplan 2023 - 2027 te ontwikkelen, waarin concrete meerjaren-doelstellingen, een strategische aanpak om die te realiseren en strategische KPI's zijn gedefinieerd. Dit meerjarenplan wordt op 23 februari 2023 vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en wordt dan ook actief met Provinciale Staten gedeeld.

Gedeputeerde Staten stellen als aandeelhouder dus de strategische kaders van Horizon vast (Meerjarenstrategie + Strategisch Meerjarenplan). Deze kaders zijn leidend voor Horizon voor alle activiteiten die zij ontwikkelt vanuit haar rollen als business developer, internationaal expert en financier. Het College van Gedeputeerde Staten ziet er in zijn rol als aandeelhouder op toe dat Horizon binnen de gestelde kaders opereert en bewaakt dat Horizon duurzaam bijdraagt aan de afgesproken provinciale beleidsdoelstellingen en heeft daar jaarlijks het gesprek over met Horizon via de aandeelhoudersvergadering. Het College handelt daarin zoals vastgesteld in de kadernota Verbonden Partijen (zie ook antwoord op vraag 18).

Daarnaast is de provincie Flevoland de belangrijkste opdrachtgever van Horizon en verstrekt de provincie een jaarlijkse boekjaarsubsidie aan Horizon en incidentele (meerjarige) projectsubsidies. In haar rol als opdrachtgever maakt de provincie duidelijke prestatieafspraken met Horizon en legt deze vast middels beschikkingen. Tevens hebben de provincie en Horizon een monitoring en evaluatie-systeem met elkaar afgesproken zodat er ook regulier (tenminste 1x per kwartaal) op de afgesproken KPI's gemonitord wordt en ook regelmatig op verschillende niveaus het gesprek met elkaar gevoerd wordt over voortgang, kwantiteit en kwaliteit van de geleverde diensten.

Vraag 20: *Hoe vindt het college dat wij daarop goed kunnen controleren en welke aanpak heeft u daarbij voor ogen?*

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 18.

Horizon wordt door GS gepresenteerd als de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) van Flevoland.

Vraag 21: *Hoeveel betaalt de provincie aan Horizon voor het uitvoeren van deze rol?*

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 14.

Betreffende de vergoedingen die Horizon ontvangt voor het beheren van het POC fonds en Groeifonds, ontvangt Horizon de beheervergoedingen van de fondsvennootschappen en niet rechtstreeks van de provincie. Voor het POC fonds ontvangt Horizon ook een additionele subsidie (€123.732 in 2022) om uitholling van de fondsmiddelen te voorkomen gezien het risicoprofiel van het POC fonds.

Voor business development, internationalisering en algemene bedrijfsvoering ontvangt Horizon jaarlijks een boekjaarsubsidie (ruim €1.4 miljoen, jaarlijks geïndexeerd). Daarnaast ontvangt Horizon ook projectsubsidies die toezien op haar business development en internationaliserings-

activiteiten. Deze subsidies zijn incidenteel van aard en hebben meestal een 2- of 3-jarig karakter en volgen direct uit vastgesteld beleid van de provincie. De incidentele projectsubsidies kunnen per jaar sterk fluctueren. Om een idee te geven van orde van grootte, in 2023 verstrekt de provincie Flevoland voor ongeveer €1.3 miljoen aan projectsubsidies aan Horizon voor projecten op het gebied van Landbouw Meerdere Smaken, Circulaire Economie, Internationale handelsbevordering, Energie in Balans en MKB makelaars.

Vraag 22: *Hoeveel FTE mag Horizon voor het vervullen van deze taak inzetten?*

Antwoord: Voor rollen en verantwoordelijkheden verwijzen we graag weer naar het antwoord op vraag 18 betreffende kadernota Verbonden Partijen. De provincies subsidieert conform de Algemene wet bestuursrecht en de Algemene Subsidieverordening Flevoland alleen activiteiten. Het is aan het bestuur van Horizon hoe het de resultaten zoals we die middels beschikkingen hebben vastgelegd op een succesvolle manier wil behalen. Als aandeelhouder en als opdrachtgever gaat de provincie Flevoland niet over de interne bedrijfsvoering van Horizon.

Vraag 23: *Kan GS een opdrachtbeschrijving voor het vervullen van deze taak aan PS overleggen? Zo ja, kunt u dit per omgaande aan PS sturen?*

Antwoord: Voor rollen en verantwoordelijkheden verwijzen we weer naar het antwoord op vraag 18. Specifiek wijzen we op de volgende bepalingen die opgenomen zijn in de kadernota Verbonden Partijen:

- *Provinciale Staten geeft invulling aan haar toezichthoudende rol aan de hand van de reguliere P&C cyclus.*
- *Het bestuur van de verbonden partij verantwoordt zich richting de aandeelhouders, toezichthouders en andere belanghebbenden. Dit vindt in ieder geval plaats via het jaarverslag inclusief jaarrekening.*
- *Gedeputeerde Staten verantwoordt zich richting Provinciale Staten over de realisatie van de beleidsinhoudelijke doelstellingen, de besteding van de middelen en de onderkende risico's (en kansen). Dit vindt plaats via het jaarverslag (van de provincie).*

Gedeputeerde Staten hechten erg aan vasthouden aan deze werkwijze. Het delen van allerlei opdrachtbeschrijvingen (zijnde alle individuele beschikkingen) aan Provinciale Staten behoort daar niet toe.

Vraag 24: *Waarom is voor het vervullen van deze opdracht geen openbare aanbesteding gedaan?*

Antwoord: Artikel 4:21, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht stelt: "Onder subsidie wordt verstaan: de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten."

Horizon voert haar activiteiten uit ten gunste van de Flevolandse ondernemers (algemeen belang). Hiermee levert Horizon geen directe dienst aan de rechtspersoon provincie Flevoland. Dit betekent dat de activiteiten van Horizon op basis van de Algemene wet bestuursrecht geclassificeerd zijn als subsidie en er dus geen sprake is van aanbesteding.

Mocht Horizon wel direct goederen of diensten aan de rechtspersoon provincie Flevoland leveren dan voldoet de relatie tussen Horizon en de provincie onder hetgeen wat bepaald is in artikel 2.24a van de Aanbestedingswet 2012. Dit betekent dat de provincie haar opdrachten middels zogenoemde quasi-inbesteding aan Horizon mag gunnen en hoeft er geen openbare aanbestedingsprocedure te worden doorlopen.